

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 04-06-2019

Mødedato Tirsdag d. 04. juni 2019 kl. 00:00

Mødested BAT, Munch Petersens Vej 2, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Udvalgets mål for budget 2020.....	5
Budgetopfølgning pr. 30. april 2019, Natur- og Miljøudvalget.....	7
Status på for-projekt til Bornholms Grønne Bølge.....	11
Anlægsbevilling til sikring af lodsekajen på Gudhjem Havn.....	14
Anlægsbevilling til vejprojekt i Hammerhavn.....	17
Anlægsbevilling til renovering af havnekontoret på Svaneke Havn, etape 1.....	21
Ændring af udlæg til sikringsarbejder på Arnager Bådehavn.....	24
Analyse af de kommunale beredskabers robusthed.....	29
Status for Biodiversitetspuljen.....	32
Ansøgning til biodiversitetspuljen vedr. biavl på Plantagen.....	36
Ansøgning til biodiversitetspuljen om forprojekt vedr. sommerudtørring i bornholmske vandløb.....	40
Orientering om indkøb der relaterer sig til madproduktion og servering.....	45
Miljørapport og tidsplan for museumskompleks i Rø.....	49
Trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm.....	54
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	58
Gensidig orientering.....	60
Lukket.....	62
Lukket.....	63
Lukket.....	64

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Leif Olsen deltog i mødet fra behandling af punkt 10 kl. 16.30 og forlod mødet efter behandling af punkt 17 kl. 17.50

Ved behandling af punkt 11 er Ole Rødvig inhabil og ikke tilstede.

Punkt 2: Udvalgets mål for budget 2020

Bilag

NMU mål for 2020

Åbent punkt

2 Udvalgets mål for budget 2020

00.01.00P22-0082

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	2	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Udvalget skal i forlængelse af arbejdet med mål for budget 2020, der er foregået i foråret, endeligt beslutte, hvilke mål, der oversendes til den videre budgetproces.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- *Udvalget oversender langsigtede mål og mål for budget 2020 til kommunalbestyrelsens budgetseminar i juni 2019*

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Udvalget skal på baggrund af forårets drøftelser om mål for budget 2020 beslutte de mål, der oversendes til den videre budgetproces.

Målene er tilrettet i forlængelse af udvalgets ønsker på det seneste møde. Tilretningen er sket i samspil med de relevante centres ledelser.

Udvalgets mål for budget 2020 indgår sammen med de øvrige udvalgs mål i en fælles drøftelse i kommunalbestyrelsen på budgetseminaret i slutningen af juni måned.

Såfremt det vedtagne budget giver anledning til, at målene drøftes endnu engang, vil dette foregå i en særskilt proces i forlængelse af budgetvedtagelsen i oktober.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Budgetopfølgning pr. 30. april 2019, Natur- og Miljøudvalget

Bilag

Driftsopfølgning på bevilling og afdelingsniveau

Anlægsopfølgning

Åbent punkt

3 Budgetopfølgning pr. 30. april 2019, Natur- og Miljøudvalget

00.30.14G01-0068

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2019 viser for Natur- og Miljøudvalgets områder et regnskab med et forventet mindreforbrug på 3,1 mio. kr. Set under et er der fra 2018 overført et underskud på 0,9 mio. kr., hvoraf et overført overskud på 2,6 mio. kr. er fastfrosset. Således forventes årets resultat at blive et overskud på 2,2 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et merforbrug på 0,5 mio. kr. i 2019.

Anlægsopfølgningen viser et forventet forbrug på 122,1 mio. kr. ud af det samlede rådighedsbeløb i 2019 netto 161,2 mio. kr.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2019. I 2019 gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli og januar 2020.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2019 ekskl. overførsler fra 2018.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2019, dvs. inkl. overførsler fra 2018.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften.

Af bilag 2 fremgår budgetopfølgning på anlæg.

Drift

For den del af **Center for Natur, Miljø og Fritid** som vedr. Natur- og Miljøudvalgets område, forventes samlet set et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. i 2019. Fra 2018 er der samlet set

overført et underskud på 7,0 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 4,7 mio. kr.

Mindreforbruget kan henføres til natur, havne og skadedyrsområdet. På havneområdet afvikles akkumuleret underskud i henhold til den vedtagne handleplan. Gebyret på skadedyrsområdet er med budget 2019 hævet for at imødegå det stigende behov for indsats, samtidig forventes der også her at blive afdraget på det akkumulerede underskud. På miljø- og vejområdet benyttes frigivne overførsler hhv. helt eller delvist i indeværende år.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et merforbrug på 0,5 mio. kr. i 2019. Merforbruget kan henføres til betaling af vejafvandingsbidrag til Forsyningen.

For **Center for Ejendomme og Drift** forventes samlet set et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. i 2019. Fra 2018 er der samlet set overført et overskud på 6,1 mio. kr., hvoraf de 2,6 mio. kr. er fastfrosset. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 6,9 mio. kr.

Mindreforbruget kan henføres til vintertjenesten som følge af den milde vinter først på året, samt ejendomsservice, hvor der forventes mindreforbrug vedr. driften af Snorrebakken i år. BAT forventer et merforbrug i år, idet tiltag til at bringe budgettet i balance i henhold til den udarbejdede handleplan kun får delvis effekt i indeværende år. Jf. handleplanen afdrages underskud fra 2019 inden for en femårs periode.

På den ikke-overførbare bevilling forventes balance mellem budget og forbrug i 2019.

Anlæg

På Natur- og Miljøudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2019 netto 161,2 mio. kr. Der forventes et mindreforbrug på netto 39,1 mio. kr.

Der er sat projekter i bero for 27,45 mio. kr. som følge af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets beslutning den 10. april 2019.

Det forventede mindreforbrug fremkommer primært via de nævnte projekter, der er sat i bero samt Pulje til øget trafiksikkerhed v/skoler med 1,05 mio. kr., Gadebelysning LED-teknologi med 3,0 mio. kr., Paradisbakkeskolen, læringsmiljøer og madskoler med 4,67 mio. kr., Pulje til nye læringsmiljøer på skolerne (Hans Rømer Skolen) med 7,79 mio. kr. og Renovering af administrationsbygninger med 2,50 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

På Natur- og Miljøudvalgets overførbare bevillinger er der fra 2018 overført et underskud på 0,9 mio. kr., hvoraf et overført overskud på 2,6 mio. kr. er fastfrosset. Med et forventet mindreforbrug på 3,1 mio. kr. forventes underskuddet vendt til et overskud på 2,2 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et merforbrug på 0,5 mio. kr. i 2019

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. april 2019

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2019		Afvigelse i pct.		Overført fra 2018		Forventet resultat i 2019 (+overskud /-underskud)	
	Overførbar	Ikke-overførbar	Overførbar	Ikke-overførbar	Frigivet	Fast-frosset	Overførbar	Ikke-overførbar
Center for Natur, Miljø og Fritid	2.348	-451	7,2 %	60,0 %	-7.025		-4.677	-451
51 Beredskab	-60		0,7 %		30		-30	
52 Teknik, natur og miljø	2.408	-451	10,1 %	7,6 %	-7.055		-4.647	-451
58 Affaldshåndtering		-		-				-
Center for Ejendomme og drift	732		0,4 %		3.490	2.640	6.862	
53 Vej, park og anlæg	2.847		4,3 %		230	240	3.317	
54 Vej og Park	-961		37,0 %		961	1.000	1.000	
55 Ejendomme og service	1.201		1,5 %		1.030	1.400	3.631	
56 Devika	-600		147,7 %		1.269		669	
57 Kollektiv trafik	-1.755		7,5 %				-1.755	
Natur- og Miljøudvalget	3.080	-451	1,0 %	3,0 %	-3.535	2.640	2.185	-451

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Status på for-projekt til Bornholms Grønne Bølge

Bilag

Bilag 2. Projektbeskrivelse, Regionale Landskaber

Bilag 1. Projektplan for for-projekt

Åbent punkt

4 Status på for-projekt til Bornholms Grønne Bølge

04.21.00P20-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget besluttede den 6. juni 2018, at Bornholms Regionskommune (BRK) skulle udarbejde en ansøgning til Nordea-fonden om støtte til et for-projekt, der skal belyse mulighederne for at udvikle og realisere Bornholms Grønne Bølge. I december 2018 meddelte fonden, at den vil støtte projektet med 622.000 kr. For-projektet forventes at have ca. et års varighed og blev officielt igangsat med en pressemeddelelse den 4. februar 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- status på for-projekt til Bornholms Grønne Bølge tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Grønne Bølge bygger på idéen om, at skabe et sammenhængende, let tilgængeligt natur- og friluftslandskab, gennem det centrale af Bornholm fra Hammerknuden i nord til Nexø og Dueodde i syd. Denne centrale del af Bornholm rummer store landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier, ligesom der er betydelige friluftssinteresser knyttet til området. Ønsket er at styrke både den naturmæssige og rekreative sammenhæng mellem Hammerknuden og Dueodde og projektet går derved på to ben.

Projekt med Nordea-fonden

BRK har i februar 2019 sat gang i et ca. 1. årigt for-projekt, der skal belyse mulighederne for at udvikle og gradvist realisere Bornholms Grønne Bølge. For-projektet er støttet af Nordea-fonden, der med sit fokus på "Stor natur" støtter projekter som bidrager til at få flere ud og opleve den store natur og attraktive landskaber. For-projektets primære fokus ligger derfor på muligheden for at styrke **den rekreative sammenhæng** i projektområdet, jf. bilag 1, Projektplan for for-projekt.

Projekt med Københavns Universitet

Mulighederne for at styrke **den naturmæssige sammenhæng** undersøges i forbindelse med projektet Regionale landskaber, der sættes i gang i efteråret 2019 i samarbejde med Københavns Universitet. Formålet med dette projekt er at udarbejde en retningsgivende landskabsstrategi for Bornholms Grønne Bølge, jf. bilag 2, Projektbeskrivelse, Regionale Landskaber.

Med for-projektet støttet af Nordea-fonden er der sat gang i at undersøge mulighederne for at skabe en sammenhængende vandrerute mellem Hammerknuden og Dueodde, hvor de besøgende ledes gennem nogle af de mest attraktive landskaber og naturområder inde på øen. Som en del af ruten fokuseres der i første omgang på muligheden for at forbinde Paradisbakkerne med Dueodde ved at etablere en ny stiforbindelse langs Øle å på Sydbornholm. Derudover undersøges behov og muligheder for at styrke projektområdets samspil med de omkringliggende byer. Med for-projektet skabes der desuden et overblik over projektområdets natur- og kulturhistoriske værdier, lodsejeres holdning til projektet, potentielle interessenter og målgrupper og udviklingen af digitale formidlingsmuligheder. Alle aktiviteterne vil så vidt muligt være kendetegnet ved dialog og samarbejde med lodsejere, foreninger og lokalsamfund.

Gennem sin støtte til for-projektet og den efterfølgende dialog har Nordea-fonden tilkendegivet sin interesse i at støtte udviklingen af Bornholms Grønne Bølge med fokus på at øge tilgængeligheden til de værdifulde natur- og landskaber. Det kræver at kommunen på baggrund af for-projektets resultater udarbejder en ny ansøgning efter almindelig ansøgningspraksis, der beskriver, hvordan et fuldskalaprojekt vil blive realiseret i etaper fx over 3-4 år. I den forbindelse kan det også blive relevant at søge fonde med andre fokusområder som fx naturgenopretning o. lign. for at udfolde 'bølgens' fulde potentiale.

Nordea-fonden kræver 50 % medfinansiering når de støtter projekter. Med budget 2019 blev der afsat en pulje på henholdsvis 1 mio. kr. i 2019 og 1 mio. kr. i 2020 til medfinansiering af indsatser for at bevare og styrke Bornholms naturinteresser, jf. Grønt Danmarkskort. Puljen skal understøtte projekter, der bidrager til at skabe større og bedre naturområder og til at styrke områdernes fysiske og/eller funktionelle sammenhæng. Puljen bidrager således til at realisere det politiske mål om at bevare, sikre og udvikle Bornholms natur og landskaber, så vi understøtter bosætning, tilflytning og turismeerhvervet. Konkret kan puljen bidrage til at understøtte målsætningen om, at der afsættes midler til medfinansiering af projektet Bornholms Grønne Bølge.

Da for-projektet forventes at vare et års tid og der formodentlig først herefter søges fonde til gennemførsel af tiltag, forventes ovennævnte pulje først udmøntet i 2020.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 5: Anlægsbevilling til sikring af lodsekajen på Gudhjem Havn

Bilag

Bilag 1 - Lodsekajen på Gudhjem Havn

Åbent punkt

5 Anlægsbevilling til sikring af lodsekajen på Gudhjem Havn

08.00.00P20-0025

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget godkendte den 5. februar 2019 prioriteringen af den disponible anlægspulje til havne, herunder 350.000 kr. til sikring af lodsekajen på Gudhjem Havn. Center for Natur, Miljø og Fritid søger på den baggrund om en anlægsbevilling til gennemførelse af projektets første etape.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der gives en anlægsbevilling på 350.000 kr. til sikring af lodsekajen på Gudhjem Havn,
- der afsættes et rådighedsbeløb på 350.000 kr. finansieret af den disponible anlægspulje til havne,
- anlægsbevillingen gives til Center for Natur, Miljø og Fritid under Natur- og Miljøudvalget, og
- der søges tilskud fra EU, m.v. hvor dette er muligt og ikke allerede sket. Evt. tilskud vil medføre justeret anlægsbevilling.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Lodsekajen, også kaldet for dampskibskajen, der i sommerhalvåret bruges af M/F Ertholm, er undermineret og vurderes til at være i fare for nedbrud, hvis der kommer voldsomme storme med nordlige vindretninger. Fugematerialet, der oprindeligt er etableret i den lodrette kajkant ud mod havnebassinet, er vasket væk, og bølgerne skyller løbende kernefyldet ud i havnebassinet.

Der er ved brug af TV-inspektion lavet fem stikprøver langs den lodrette kajkant, og der er undersøgt en samlet strækning på 35 meter. Alle fem punkter har identificeret nedbrud af betydeligt omfang. For alle fem punkter gælder jf. ovenstående, at kernefyldet er bortvasket. Udhulningerne er op til 2,5 meter dybe, og vurderes i de fleste tilfælde at udgøre et rumfang på ½ kubikmeter eller mere. Det er ikke muligt ud fra den foretagne undersøgelse præcist at fastlægge omfanget af udbedringsbehovet, og forventeligt vil hulrummene kunne vise sig at

være væsentligt større end det TV-inspektionen viser, når en egentlig opgravning påbegyndes. Se bilag 1 for udvalgte resultaterne fra TV-inspektionen. Ankrene til fortøjninger er støbt ned i kajen og sidder derfor også løst og kan sættes i bevægelse sammen med dele af kajen under kraftig pålandsvind.

Udbedringsarbejdet foreslås gennemført i etaper. Således anvendes denne bevilling til etape 1, hvor udbedring af hulrum ved fortøjningsankrene får højeste prioritet. Der indhentes priser på arbejdets udførelse fra minimum to entreprenører. Arbejdets omfang aftales løbende med den entreprenør, der får opgaven, med fokus på at tilpasse omfanget til bevillingsrammen.

Beløb i hele kroner	2019
Rådgivning	30.000
Opgravning og betonarbejde	320.000
I alt	350.000

Økonomiske konsekvenser

Natur- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 5. februar 2019 prioriteringen af den disponible anlægspulje til havne på samlet 1.325.000 kr.

Dette anlægsprojekt udgør en del af prioriteringen, idet udgiften hertil på 350.000 kr. finansieres af denne pulje.

Det resterende rådighedsbeløb i den disponible anlægspulje til havne udgør pt. 1.404.314, heraf er 294.314 kr. sat i bero/afventer afklaring af kommunens økonomiske situation. Udgiften til dette anlægsprojekt finansieres således af de resterende 1.110.000 kr. der ikke er sat i bero. kr.

Såfremt der opnås tilsagn om eksterne tilskud til projektet, vil sagen blive forelagt Natur- og Miljøudvalget på ny med henblik på justering af bevillingen.

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 6: Anlægsbevilling til vejprojekt i Hammerhavn

Åbent punkt

6 Anlægsbevilling til vejprojekt i Hammerhavn

08.00.00P20-0024

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget godkendte den 5. februar 2019 prioriteringen af den disponible anlægspulje til havne, herunder 250.000 kr. til fortsættelse af det igangværende vejprojekt i Hammerhavn, som omfatter forbedring af belægning.

På den baggrund søger Center for Natur, Miljø og Fritid om en forhøjelse af anlægsbevillingen til projektet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- anlægsbevillingen til vejprojektet på Hammerhavn forhøjes med 250.000 kr., således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør 650.000 kr., og
- det afsatte rådighedsbeløb til projektet tilsvarende forhøjes med 250.000 kr., finansieret af den disponible anlægspulje til havne.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Ombygningen af Hammerhavnen er blevet en endnu større succes end forventet. De mange brugere og besøgende betyder stor slidtage på den vej, der betjener havnen. Vejen er nedlagt som offentlig vej, og bør forbedres, så den får samme standard som resten af havnen. En forbedring af vejen vil betyde færre udgifter til løbende opfyld og afretning.

I 2018 anlagde kommunen et prøvefelt i azobetræ og gennemførte etableringen af en afvandingsløsning med brostens-render. Prøvefeltet har vist sig at være ideelt til formålet med et minimum af vedligeholdelse og forventet lang levetid. Det kan endvidere nævnes, at brugerrådet og andre brugere af havnen er meget tilfredse med løsningen, der falder godt ind i det eksisterende miljø.

Det foreslås derfor at fortsætte projektet, idet der anlægges en ca. 40 m. vejstrækning i forlængelse af prøvefeltet:

Der er planlagt arbejder med følgende fordeling af budgettet:

Budget i hele kr., forhøjelse	2019
Indkøb af Azobetræ og materialer	110.000
Entrepriser	140.000
I alt	250.000

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen godkendte den 22. marts 2018 en anlægsbevilling på 400.000 kr. til vejprojektet på Hammerhavn.

Der søges i denne sag om en forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 250.000 kr. til fortsættelse af projektet på endnu en del af vejen. Den samlede anlægsbevilling udgør herefter i alt 650.000 kr.

Natur- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 5. februar 2019 prioriteringen af den disponible anlægspulje til havne på samlet 1.325.000 kr.

Dette anlægsprojektudgør en del af prioriteringen, idet udgiften hertil på 250.000 kr. finansieres af denne pulje.

Det resterende rådighedsbeløb i den disponible anlægspulje til havne udgør pt. 1.404.314 kr., heraf er 294.314 kr. sat i bero/afventer afklaring af kommunens økonomiske situation. Udgiften til forhøjelsen på 250.000 kr. finansieres således af de resterende 1.110.000 kr., der ikke er sat i bero.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

**Punkt 7: Anlægsbevilling til reovering af havnekontoret på Svaneke Havn,
etape 1**

Åbent punkt

7 Anlægsbevilling til renovering af havnekontoret på Svaneke Havn, etape 1

08.00.00P20-0023

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	7	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget godkendte den 5. februar 2019 prioriteringen af renoveringspuljen til havne uden for Rønne, herunder 500.000 kr. til renovering af havnekontoret på Svaneke Havn.

Center for Ejendomme og Drift søger på den baggrund om en anlægsbevilling til gennemførelse af projektet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. til renovering af havnekontoret på Svaneke Havn,
- der afsættes et rådighedsbeløb på 500.000 kr. finansieret af renoveringspuljen til havne uden for Rønne, og
- anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Driften af havnenes bygninger/havnekontorer overgik fra Center for Natur, Miljø og Fritid til Center for Ejendomme og Drift pr. 1. januar 2019.

Havnekontoret på Svaneke Havn er beliggende på Peter F. Heerings Gade 5-7.

Havnekontoret benyttes dels som servicebygning for havnens sejlere, og dels som en af Bornholms mest strategisk placerede turistinformationer. Gennem en længere årrække er der ikke blevet prioriteret midler til vedligeholdelse af bygningen, hvorfor den nu er akut renoveringskrævende.

Ejendomsservice har foretaget et bygningskøn og har registreret følgende:

1. **Renovering af kvistens facade og flunker.** Kvistens facade har været frostskaadet og er for et par år siden blevet fæstnet i det omfang det var muligt, for at forhindre at facaden slap resten af bygningen. Der er behov for en gennemgribende renovering og sikring af kvisten.
2. **Udbedring af sætningsskade i facaden.** Der er en synlig sætningsskade over det vindue, der sidder længst mod vest i facaden, som bør udbedres.
3. **Renovering af den østlige skorsten.** Skorstenen er meget medtaget og skal sikres for at forhindre, at den falder ned.
4. **Renovering af bygningens gesimser.** Begge gesimser er i meget dårlig stand og bør bankes af og pudses op på ny.
5. **Renovering af bygningens tagryg.** Der er behov for at gå tagryggen efter og udbedre det eksisterende fugearbejde.
6. **Udskiftning af tagrender.** Bygningens tagrender er utætte og bør udskiftes.

Beløbsrammen på 500.000 vil blive brugt til helt akutte skader og vil udgøre etape 1 af renoveringen.

Ejendomsservice har planlagt at gennemføre en tilbunds gående registrering med dertil hørende vedligeholdelsesplan inden udgangen af juni måned 2019. På baggrund af denne vil Ejendomsservice prioritere opgaverne indenfor rammen på 500.000 kr. samt søge midler til gennemførelse af etape 2 i 2020. Den samlede udgift til renoveringen af bygningen forventes at udgøre ca. 2,5 mio. kr. Beløbet er baseret på overslagsberegninger samt erfaringspriser.

Økonomiske konsekvenser

Natur- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 5. februar 2019 prioriteringen af renoveringspuljen til havne uden for Rønne på samlet 1.425.000 kr.

Dette anlægsprojekt udgør en del af prioriteringen, idet udgiften hertil på 500.000 kr. finansieres af denne pulje.

Det resterende rådighedsbeløb i renoveringspuljen til havne uden for Rønne udgør pt. 738.207 kr. kr., heraf er 238.207 kr. sat i bero/afventer afklaring af kommunens økonomiske situation. Udgiften til dette anlægsprojekt finansieres således af de resterende 500.000 kr. der ikke er sat i bero.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 8: Ændring af udlæg til sikringsarbejder på Arnager Bådehavn

Åbent punkt

8 Ændring af udlæg til sikringsarbejder på Arnager Bådehavn

08.00.00S49-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. december 2017 en anlægsbevilling til medfinansiering af sikringsarbejder på Arnager Bådehavn på 650.000 kr. samt et udlæg for tilsagn fra private fonde på op til 1.300.000 kr. Kommunalbestyrelsen godkendte den 20. december 2018 en forhøjelse af udlæg for tilsagn fra private fonde på op til 2.550.000 kr. Første etape af projektet er udført, mens anden etape er delvist finansieret. Der søges om ændring af udlægget til at omfatte det opnåede tilsagn samt til at udlægge den resterende finansiering for at få færdiggjort projektet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- det bevilgede udlæg til Arnager Bådehavn udvides til også at omfatte anden etape af projektet sikringsarbejder på Arnager Bådehavn, som beskrevet under sagsfremstillingen.
- udvalget drøfter en finansiering af en eventuel restfinansiering, i tilfælde af, at der ikke opnås den resterende finansiering via fonde

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

- Anbefales.
- Drøftet. Finansiering anbefales via disponibel anlægsbevilling for havnene. Niclas Fick kan ikke medvirke, idet han anbefaler kassefinansiering.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 at afsætte 650.000 kr. excl. moms til sikring af den over 100 år gamle træbro på Arnager Bådehavn. Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. december 2017 en anlægsbevilling på 650.000 kr., så der kunne igangsættes arbejder for 1.850.000 kr. excl. moms. Projektet omfatter etablering af en ny bro i træsorten Azobe.

Projektet er en del af den sikringsforpligtelse, som kommunen påtog sig, da den i 2003 besluttedes at afvikle driftstilskuddene til de private havne.

Da Arnager Bådehavn er en lille privatejet havn, som ikke har mulighed for at skaffe likviditet til projektets udgifter i projektperioden, bevilgede kommunalbestyrelsen på samme møde et

udlæg til havnen, udover anlægsbevillingen, på op til 1.300.000 kr. Kommunalbestyrelsen godkendte den 20. december 2018 en forhøjelse af udlægget op til 2.550.000 kr. på baggrund af tilsagn fra private fonde inkl. momsudlægget i projektperioden.

Første etape af projektet, som omfatter udskiftning af pæle og montering af nye dragerer helt ud til havnen, er udført. Knæ til at understøtte dragerne er 30% udført og der er ligeledes indkøbt materialer til brodæk svarende til 14 ud af 25 brofag.

Anden etape omfatter indkøb af træ til de resterende 11 brofag samt etablering af knæ, brodæk og rækværk m.m. , så det igen bliver muligt at benytte broen, hvilket på nuværende tidspunkt ikke er muligt.

Arnager Bådehavn ønsker hurtigst muligt at fortsætte byggeriet, så broen igen kan anvendes. Så længe projektet ikke bliver færdiggjort har havnen udgift til jernplader som benyttes til midlertidigt brodæk i byggeperioden (3.000 kr./uge). Grundet den forventede leveringstid på træet vil havnen også gerne i gang nu for at undgå byggeri i vinterperioden. Dertil er der risiko for at projektet bliver dyrere såfremt der ikke kan accepteres de tilbud, der er indhentet i forbindelse med ansøgningen til LAG Bornholm.

Der er opnået tilsagn fra LAG Bornholm på 439.000 kr. Tilskudsprocenten er 50%, hvilket gør, at tilsagnet skal matches med tilsvarende finansiering. Arnager Bådehavn forventer at finde den resterende finansiering, men søger BRK om at lægge likviditeten ud, således at de kan færdiggøre broen og hjemtage tilskuddet fra LAG Bornholm indenfor anden etapes projektperiode.

Det oprindelige budget for det fulde projekt blev lagt ud fra en forventet pris pr. meter. I takt med at projektet skrider fremad det er nødvendigt at justere budgettet, da det har vist sig, at arbejdet tager længere tid end først antaget i budgettet. Budgettet er således justeret to gange og udgør på nuværende tidspunkt 3.900.000 kr.

Budget excl. moms	Oprindeligt budget jf. dagsorden den 21. december 2017	Justeret budget jf. dagsorden den 20. december 2018	Justeret budget jf. nuværende dagsorden
Projektering	222.000	300.000	350.000
Entrepriser	2.593.000	2.900.000	3.526.000
Uforudsete omkostninger	185.000	200.000	24.000
Udgifter i alt	3.000.000	3.400.000	3.900.000

Arnager Bådehavn har løbende arbejdet med at søge private fonde og har opnået tilsagn for i alt 2.439.473 kr. Dertil kommer tilsagn fra BRK på 650.000 kr. og Crowdfunding og egenfinansiering på 275.500 kr. Den samlede finansiering ser på nuværende tidspunkt således ud:

Finansiering excl. moms	Kroner
Brdr. Larsens Legat	-500.000
Sparekassen Bornholms Fond	-500.000
Nordea fonden	-1.000.000

LAG Bornholm	-439.473
Bornholms Regionskommune	-650.000
Egenfinansiering Arnager Bådehavn	-275.500
Finansiering i alt	-3.364.973

Der mangler således på nuværende tidspunkt 535.027 kr. i fondstilsagn for at have den fulde finansiering på plads. Arnager Bådehavn har kontakt til nogle fonde, der har vist interesse for projektet.

Økonomiske konsekvenser

Anlægstilskuddet fra Bornholms Regionskommune (BRK) til den private momsregistrerede havn er uændret på 650.000 kr. excl. moms.

I henhold til Økonomiudvalgets beslutning af 14. november 2005 kan Bornholms Regionskommune yde private havne et rentefrit udlån i forbindelse med anlægsarbejder. Anlægsarbejderne kræver stor likviditet, idet tilskud først udbetales efter anlægsarbejdets færdiggørelse, og momsen kun kan hjemtages efterfølgende.

Der har hidtil kun været udlagt likviditet i det omfang, at det kunne rummes i et fondstilsagn, hvorved BRKs risiko har været minimeret. I denne dagsorden afviges der fra den hidtidige praksis, idet det indstilles, at der udlægges likviditet på op til 535.027 kr. + momsudlæg 133.757 kr., i alt 668.784 kr., som der ikke er fondstilsagn på. Det forventes, at momsudlægget på 133.757 kr. kan hentes hjem umiddelbart efter fakturering. Risikoen består således af 535.027 kr. såfremt, at det mod forventning ikke lykkes Arnager Bådehavn at få fondstilsagn for den resterende finansiering.

Der er på nuværende tidspunkt et tilsagn til Arnager Bådehavn om udlæg af likviditet på op til 2.550.000 kr. Nedenstående tabel viser, at en udvidelse af anden etape kan indeholdes i nuværende tilsagn om udlæg.

Udlæg i hele kroner	Udlæg jf. dagsorden den 20. december 2018	Tilskud udbetalt	Udlæg jf. nuværende dagsorden
Brdr. Larsens Fond	500.000	-500.000	
Sparekassen Bornholms Fond	500.000	-500.000	
Nordea fonden	1.000.000	-956.412	43.588
LAG Bornholm			439.473
Manglende finansiering			535.027
Momsudlæg af tilsagn og egenfinansiering	550.000	-466.391	304.522
I alt	2.550.000	-2.422.803	1.322.610

Havnen tilbagebetaler udlægget, når tilskuddene er modtaget, og når momsbeløbet er refunderet fra SKAT.

Der vil blive udfærdiget et skriftligt tillæg til den oprindelige aftale med Arnager Bådehavn omkring medfinansiering af projektet samt vilkår for udlæg af projektudgifter.

Arnager Bådehavn har været i dialog med, og sendt ansøgning til, to fonde for at skaffe den resterende finansiering. Begge fonde har i dialogen kommet med positive tilkendegivelser, men kan dog først komme med svar ultimo juni 2019.

Ved kommunalbestyrelsens seneste forhøjelse af udlægget, den 20. december 2018, blev der peget på, at hvis der ikke blev opnået fuld finansiering via fonde, skulle restfinansieringen foreslås prioriteret fra anlægspuljen for havnene 2019, hvorefter anlægsbevillingen til projektet vil blive ansøgt forhøjet. Anlægspuljen for havnene 2019 er opbrugt, hvorfor en finansiering alene kan blive af anlægspuljen for havnene 2020.

Det skal dog bemærkes, at der er et betydeligt efterslæb af vedligeholdelse på havnene. En finansiering af restfinansieringen vil medføre et yderligere pres på anlægspuljen.

Ud af den disponible anlægspulje for havnene vil risikoen på 535.000 kr. udgøre ca. 30 pct.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 9: Analyse af de kommunale beredskabers robusthed

Bilag

Forsvarsministeriets kommissorium for undersøgelsen

Implement Consulting Groups følgeskrivelse

Åbent punkt

9 Analyse af de kommunale beredskabers robusthed

14.00.00P05-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Det fremgår af "Aftale om forsvarsområdet 2018-2023", indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre januar 2018, at der skal igangsættes en undersøgelse af robustheden og dimensioneringen af de kommunale redningsberedskaber, herunder af det kommunale beredskab på Bornholm.

Analysen gennemføres indenfor rammerne af det samlede eksisterende redningsberedskab og har således ikke til formål at ændre ved den overordnede opgave-, ansvars- og kompetencefordeling på området. Undersøgelsen vedrører endvidere ikke fordelingen af udgifter til redningsberedskabet mellem kommune og stat.

Forsvarsministeriet har tildelt Implement Consulting Group opgaven med at gennemføre undersøgelsen. Konsulentfirmaet har medio maj 2019 igangsat analysen som forventes afsluttet i 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det fremgår af "Aftale om forsvarsområdet 2018-2023", indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre januar 2018, at der skal "igangsættes en undersøgelse af robustheden og dimensioneringen af de kommunale redningsberedskaber. Arbejdet forventes færdiggjort i 2019. Det analyseres i den forbindelse, om værnepligtige i det statslige redningsberedskab kan støtte relevante kommunale beredskaber i forbindelse med værnepligten. Kommissorium herfor forelægges forligskredsen til godkendelse".

Forsvarsministeriet har tildelt Implement Consulting Group opgaven med at gennemføre undersøgelsen. Rammerne for undersøgelsen er fastlagt i kommissoriet (vedlagt). Det overordnede mål er jf. konsulentfirmaet, at undersøgelsen tilvejebringer et velunderbygget, faktisk grundlag og gennemarbejdede forslag, som kan bruges ved efterfølgende drøftelser af hhv. de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering samt støtte fra Beredskabsstyrelsens værnepligtige.

Undersøgelsen vedrører det kommunale redningsberedskabs lovbundne opgaver, tilrettelæggelse og praksis, som er reguleret i beredskabsloven.

Undersøgelsen skal:

- afdække baggrunden for den aktuelle dimensionering af kapaciteterne i de kommunale redningsberedskaber og årsagerne til eventuelle forskelle
- give solid indsigt i udviklingen i de kommunale redningsberedskabers indsats over en 10-årig periode samt tilkaldelse af assistancer og arbejdet med den borgerrettede brandforebyggelse i perioden 2016-2018
- beskrive forskellige former for god praksis, som bidrager til at sikre robustheden i de kommunale redningsberedskaber, fx gennem hensigtsmæssig dimensionering og samarbejde på tværs
- give konkrete forslag til forbedret udnyttelse af samfundets samlede ressourcer, herunder inddragelse af Beredskabsstyrelsens ressourcer, kapaciteter fra de øvrige dele af Forsvarsministeriets område og det løbende samarbejde mellem stat og kommuner
- lede til et antal forskellige modeller for, hvordan Beredskabsstyrelsens værnepligtige kan støtte kommunale redningsberedskaber i forbindelse med værnepligten. Modellerne udarbejdes med udgangspunkt i den nuværende værnepligtsuddannelse.

Som det fremgår af kommissoriet, gennemføres undersøgelsen indenfor rammerne af det samlede eksisterende redningsberedskab og har således ikke til formål at ændre ved den overordnede opgave-, ansvars- og kompetencefordeling på området.

Undersøgelsen vedrører endvidere ikke fordelingen af udgifter til redningsberedskabet mellem kommune og stat.

Konsulentfirmaet har medio maj 2019 igangsat analysen og har i den forbindelse indkaldt til det første af 2-4 dialogmøder med de kommunale beredskaber. Efterfølgende forventes gennemført ét besøg hos det enkelte kommunale redningsberedskab. Dette forventes at blive i juni og i august måned.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Status for Biodiversitetspuljen

Åbent punkt

10 Status for Biodiversitetspuljen

01.05.12A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	10	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Udvalget orienteres om den aktuelle status for arbejdet med biodiversitetspuljen for 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Med henvisning til seneste orientering til Natur- og Miljøudvalget på mødet i februar 2019 har Natur og Miljø lovet at komme med en status på arbejdet med Biodiversitetspuljen i juni 2019.

Natur og Miljø har på nuværende tidspunkt registreret 63 ansøgninger omfattende 78 oprensninger af søer, 6 (re)etableringer af søer, 5 (gen)etableringer af enge/moser samt 2 åbninger af rørlagte vandløb. Derudover er der indkommet to ansøgninger om større projekter, som behandles i særskilte dagsordenspunkter.

Natur og Miljø har siden seneste orientering været i gang med besigtigelsesfasen, hvor de ansøgte projekter er blevet besigtiget sammen med ansøger. Denne fase er nu ved at blive afsluttet, og udvælgelsesfasen er påbegyndt. I denne fase bliver de enkelte projekter vurderet ud fra ansøgningen og besigtigelsen, og de projekter, der vurderes til at give mest biodiversitet for pengene, udvælges. Hvis der er for mange udvalgte projekter i forhold til den økonomiske ramme, vil en ny udvælgelsesrunde blive foretaget.

I udvælgelsesfasen er projekterne i første omgang reduceret til 40 oprensninger af søer, 4 etableringer af søer, 3 genopretninger af enge og 2 åbninger af vandløb. Disse projekter er fordelt på 34 forskellige ansøgninger. Ud af disse er der foreløbigt udvalgt 2 genetableringer af enge, 2 etableringer af søer og begge åbninger af vandløb. Der forventes, at der udvælges omkring 25 oprensninger af søer.

Tre af de allerede udvalgte projekter er overført fra sidste år og er ret langt i processen.

Det drejer sig om:

- Tommeseløkken – Rydning og indhegning af en større historisk græsningseng ved Slotslyngvej, Allinge

- Stenløsevej – Åbning af et rørlagt vandløb i oplandet til Kampeløkke å på en græsningseng ved Stenløsevej, Olsker
- Flisebækken – Åbning af en rørlagt vandløbsstrækning nær Årsdale

Efter udvælgelsesprocessen vil alle ansøgere blive kontaktet i forhold til svar på deres ansøgning, og de nødvendige myndighedstilladelser udarbejdes. Den konkrete udførelse af de udvalgte projekter planlægges i samarbejde med entreprenør og ansøgere. Det forventes, at udførelsen af det første projekt kan påbegyndes i starten af september.

Økonomiske konsekvenser

Biodiversitetspuljen tænkes prioritere for 2019

Forbrug for 2019 pr. 22. maj 2019:

Tilskud bigård fra 2018	15.000
Rep. af sø Årsballe	14.000
Tommeseløkken	134.000
Forbrug pr. 22/5 2019	163.000

Rest beløb for 2019

Budget 2019 inkl. Overført	707.000
Forbrug pr. 22/5 2019	163.000
Rest	544.000

Disponering af puljen for 2019

Administration	45.000
Stenløsevej	60.000
Flisebækken	90.000
Oprensning af damme	349.000
	544.000

Udgangspunktet er at puljen disponeres fuldt ud. Natur og Miljø vil i de kommende uger disponere midlerne til projekter med oprensning af damme ud fra de modtagne ansøgninger.

Ansøgninger der modtages efter 22. maj 2019 vil blive prioriteret i forhold til puljemidlerne i 2020. Det bemærkes yderligere, at der er modtaget to ansøgninger om tilskud fra puljen som behandles særskilt på dette udvalgsmøde. Såfremt udvalget vælger at imødekomme en eller begge af disse ansøgninger, vil beløbet blive disponeret fra oprensning af damme, med den konsekvens, at der vil finde færre oprensninger sted.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Ansøgning til biodiversitetspuljen vedr. biavl på Plantagen

Bilag

Ansøgning til Biodiversitetspuljen vedr. biavl på Plantagen

Åbent punkt

11 Ansøgning til biodiversitetspuljen vedr. biavl på Plantagen

01.05.12A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	11	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Den kommunale virksomhed 'Plantagen' har ansøgt om midler fra biodiversitetspuljen til virksomhedens arbejde med biavl. Plantagen ønsker at udskifte ældre bistader samt udvide biavlens væsentligt flere bistader. Natur og Miljø vurderer, at projektets hovedfokus er biavl og bestøvning af afgrøder, og at det kun i mindre grad kan begrundes med fordele for biodiversiteten.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- ansøgningen ikke imødekommes jf. redegørelse i sagsfremstillingen.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Ansøgning

Bornholms Regionskommune (BRK) har modtaget en ansøgning fra Plantagen, Østermarievej 4D, 3740 Svaneke om tilskud på 90.961,50 kr. til Plantagens arbejde med biavl. Plantagen er beliggende ved Svaneke og er en virksomhed i BRK, som giver psykisk sårbare borgere mulighed for at få tilknytning til arbejdsmarkedet.

Plantagen er en udløber af projektet "Bivognen", der begyndte i 2003, og hvor udgangspunktet var fremstilling af bistader og udstyr til bigårde samt honningproduktion. Siden 2007 har biavl foregået på Plantagen. Her kan borgere – i afklarings- og ressourceforløb - i samarbejde med Plantagens faste medarbejdere få afklaret arbejdsevne, oparbejde en vis stabilitet eller opøve arbejdsmarkedsrelaterede færdigheder. Plantagens produktion er primært frugt- og grøntsagsproduktion, desuden bær og snedkerverer samt fødevarer som eddike, marmelader og honning.

Plantagen ønsker inden for de næste par år at opgradere sin biavl fra 3 bigårde med i alt 14 bistader til 4 bigårde med i alt 40 bistader. Udslidte stader fra 2003 skal desuden udskiftes. Bigårdene fordeles på Plantagens egne arealer samt på de nærliggende landbrugsejendomme Svanegård og Knarregård.

Det er Plantagens vurdering, at en udvidelse af Plantagens biavl vil bidrage til øget diversitet blandt både økologisk og konventionel produktion inden for små og store landbrug i området.

Bierne bestøver endvidere de mange vilde blomster, planter, buske og træer i naturen. Sammen med humlebier og sommerfugle samt mange andre insekter er bestøvningen af uvurderlig betydning for bestanden af blomstrende planter og afgrøder. Både de vilde planter, afgrøder i landbruget og frugtavl kvitterer for insektbestøvningen og derigennem en øget diversitet.

De ansøgte midler ønskes brugt til materialer til etablering af særligt honningrum samt tavlestøbeform, voksoptøningsgryde og nye bistader.

Natur og Miljøs vurdering

Der er en faglig diskussion om biavlens betydning for naturlige økosystemer. Flere insektgrupper deltager i bestøvningen, men bierne, der omfatter både domesticerede og vilde bier, anses dog for langt den vigtigste gruppe. Bestøvningen af vilde planter varetages af såvel domesticerede som vilde bier, men de vilde bestøvere anses for at være de vigtigste, selvom honningbier også bidrager til bestøvningen i områder, hvor der er opstillet bistader.

De fleste planter bestøves af et bredt udvalg af insekter, og forskere vurderer, at intet tyder på, at den vilde flora generelt begrænses af forekomsten af bestøvere. Ifølge forskere er honningbier alene ikke nødvendigvis for de vilde planters frøsætning og dermed langsigtede overlevelse. Honningbier er fødekildemæssigt generalister, hvorfor de kan medvirke til at bestøve en del af de vilde urter og planter. At honningbier samler pollen og nektar i naturen er ikke ensbetydende med, at der er mangel på bestøvning. Opdrættede bier kan bidrage til de vilde planters formering, men også i nogle tilfælde svække bestanden af vilde bier via fødekonkurrence og desuden via spredning af sygdomme.

Brug af opdrættede bier i jordbruget er utvivlsomt med til at sikre produktionen af væsentlige afgrøder. De fleste afgrøder bestøves af vinden, men der er også afgrøder, der er helt eller delvist afhængige af insektbestøvning. Det gælder for eksempel raps, frugttræer og jordbær. Honningbistader, som flyttes til marker og plantager, mens afgrøden blomstrer, bidrager til at øge produktionen per arealenhed af disse afgrøder. Opstilling af bistader må imidlertid betragtes som en landbrugsaktivitet.

Natur og Miljøs anbefaling

Natur og Miljø indstiller, at ansøgningen ikke imødekommes med midler fra biodiversitetspuljen, eftersom projektets fokus er honningbiavl og bestøvning af afgrøder i landbrugslandskabet, og at det kun i mindre grad kan begrundes med fordele for biodiversiteten.

Økonomiske konsekvenser

Biodiversitetspuljen er for 2019 disponeret som følger:

Budget 2019 inkl. Overført	707.000
Forbrug pr. 22/5 2019	163.000
Rest	544.000

Administration	45.000
Stenløsevej	60.000
Flisebækken	90.000
Oprensning af damme	349.000
	544.000

Imødekommes ansøgningen vil der blive disponeret 90.961,50 kr. mindre til oprensning af damme hvilket vil resultere i følgende disponering af biodiversitetspuljen:

Budget 2019 inkl. Overført	707.000
Forbrug pr. 22/5 2019	163.000
Rest	544.000

Administration	45.000
Stenløsevej	60.000
Flisebækken	90.000
Biavl på Plantagen	90.962
Oprensning af damme	258.039
	544.000

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Ansøgning til biodiversitetspuljen om forprojekt vedr. sommerudtørring i bornholmske vandløb

Bilag

Ansøgning til biodiversitetspuljen om Projekt Sommerudtørring fra Vandpleje Bornholm

Åbent punkt

12 Ansøgning til biodiversitetspuljen om forprojekt vedr. sommerudtørring i bornholmske vandløb

01.05.12A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	12	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Vandpleje Bornholm har indsendt en ansøgning til biodiversitetspuljen om støtte til et projekt om at udpumpe vand i de fem største bornholmske vandløb for at forhindre sommerudtørring. Natur og Miljø vurderer, at de bornholmske vandløb naturligt har en stor variation i vandføringen, og at den bornholmske ørredbestand er tilpasset de varierende vandmængder i vandløbene. Af denne grund anbefaler Natur og Miljø ikke, at ansøgningen imødekommes.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- ansøgningen ikke imødekommes jf. redegørelse i sagsfremstillingen.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:
Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Ansøgning

Vandpleje Bornholm har indsendt en ansøgning til biodiversitetspuljen med titlen: 'Projekt Sommerudtørring – her og nu tiltag – Forundersøgelse', hvor der søges om 98.200 kr. fra biodiversitetspuljen.

Med projektet ønsker Vandpleje Bornholm at forhindre sommerudtørring i de fem største bornholmske vandløb ved at udpumpe vand direkte i vandløbene i kritiske perioder. Formålet er ifølge ansøgningen at forbedre biodiversiteten blandt vandløbsdyr.

Ansøgningen beskriver et projekt inddelt i to etaper, hvor etape 1 er en forundersøgelse, og etape 2 er den egentlige realisering af projektet.

I projektbeskrivelsen anfører Vandpleje Bornholm, at de bornholmske vandløb pga. dræning og nåleskov har stor risiko for at udtørre om sommeren, og at denne sommerudtørring medfører en negativ påvirkning af den naturlige bestand af ørreder, og at vandløbenes smådyr såsom vandløbsinsekter og krebsdyr forsvinder. Vandpleje Bornholm kommer med forslag til iværksættelse af en række tiltag for at hindre sommerudtørring herunder at tilføre vand til vandløbene fra eksisterende vandværksboringer, nye boringer eller søer. I forprojektet, som der søges biodiversitetsmidler til, ønsker Vandpleje Bornholm, at der arbejdes konkret med at

afklare de praktiske forhold og muligheder for at pumpe vand fra vandværker, andre borer og søer.

Natur og Miljøs vurdering

De bornholmske vandløb adskiller sig på grund af øens særlige topografi og geologi på afgørende vis fra de øvrige danske vandløb. De bornholmske vandløb er præget af, at de på den relativt korte strækning fra deres udspring inde midt på øen til deres udløb i havet har et stort fald. Vandløbene er ligeledes kendetegnet ved, at de har et forholdsvis lille opland og dette bidrager til, at nedbøren hurtigt når frem til vandløbene. Manglen på grundvandsmagasiner i form af større moseområder m.m. samt undergrundens beskaffenhed bidrager hertil. En konsekvens af dette er, at vandløbene typisk har store afstrømninger om vinteren, hvorimod der om sommeren forekommer hel eller delvis udtørring af vandløb eller vandløbsstrækninger i nedbørsfattige perioder.

Det er Natur og Miljøs vurdering, at de bornholmske vandløb generelt har en god økologisk kvalitet. Hovedparten af de bornholmske vandløbsstrækninger er uregulerede og med varierede fysiske forhold i form af skjul, fald og grus og stenområder, der gør dem til optimale gyde- og opvækstområder for ørred.

Miljøstyrelsen har i vandområdeplan 2015-2021 opgjort tilstanden for 370 km bornholmske vandløbsstrækninger, herunder også de i ansøgningen omtalte vandløb på Bornholm. Tilstanden i vandløbene vurderes på baggrund af undersøgelser af smådyrsfauna, planter og fisk. Af de 370 km vandløb er 190 km vurderet til at have en god eller høj samlet økologisk tilstand, 50 km til at have en moderat tilstand, 75 km til at have en ringe eller dårlig økologisk tilstand, mens tilstanden for de resterende 55 km er ukendt/ikke vurderet. Som virkemidler til at forbedre tilstanden af vandløbene peger Miljøstyrelsen på fjernelse af spærringer samt forbedring af spildevandsrensningen i det åbne land.

Det er Natur og Miljøs vurdering, at den bornholmske ørredbestand er sund og levedygtig. Den bornholmske ørredbestand udmærker sig ved at være naturlig og selvopretholdende (ingen udsætning siden 1992), og Bornholm er kendt for sine naturlige ørredbestande. Ørredbestanden på Bornholm er specielt ved at den har formået at tilpasse sig de særlige bornholmske forhold med hel eller delvis udtørring af vandløbene.

Både en rapport fra DTU Aqua fra 2013 og en rapport fra Bornholms Regionskommune fra 2004 konkluderer på baggrund af undersøgelser, at ørredbestandene i de bornholmske vandløb har stort set samme udbredelse som ved tidligere undersøgelser helt tilbage til 1960'erne, men at bestandene kan udvise betydelige år-til-år-svingninger, dels afhængig af vandføringen og dermed passageforholdene i opgangsperioden og dels af nedbørsmængden i sommerperioden, hvor manglende nedbør kan medføre udtørring af betydelige vandløbsstrækninger. I Bornholms Regionskommunes rapport konkluderes, at den bornholmske havørredbestand er stor og livskraftig. Der ses ingen indikationer for at disse forhold har ændret sig væsentligt fra rapportens udfærdigelse og frem til i dag.

Natur og Miljø vurderer, at det er tvivlsomt at konkludere, at sommerudtørring i de bornholmske vandløb forringer biodiversiteten i de bornholmske vandløb, hvor plante- og dyreliv har tilpasset sig disse betingelser. Sommerudtørring medvirker til at begrænse ørredbestanden, men denne er tilpasset denne begrænsning og har på trods af dette en stabil og livskraftig bestand.

Bornholm udmærker sig ved at have en naturlig og selvopretholdende ørredstamme og vandløb, som i stor udstrækning er uregulerede. At påbegynde udpumpning af vand til de bornholmske vandløb, som Vandpleje Bornholm foreslår, vil være en kunstig påvirkning af et system, som i udgangspunktet er naturligt og med et dyreliv, som er tilpasset de varierende forhold.

Det er Natur og Miljø's vurdering, at overvejelser om at tilføre vand til de bornholmske vandløb derfor kræver en grundig konsekvensanalyse af såvel positive som negative påvirkninger. Endvidere vil det kræve en række myndighedstilladelser samt økonomi til etablering og drift, som ikke er nærmere belyst.

Natur og Miljø er imidlertid enig med Vandpleje Bornholm i, at det kan gavne ikke bare vandløbene men naturen generelt, hvis der kan genskabes vådområder og tilbageholdes mere vand i landskabet. Naturstyrelsens store projekter med genskabelse af vådområder som Udkæret og Hagemyr for nogle år siden og det igangværende projekt i Vallensgårds mose bidrager til at tilbageholde mere vand i vådområder inde midt på øen og dermed reducere afstrømningshastigheden af vand til vandløbene. I de kommunalt ejede ca. 2.000 ha skov sker der generelt ikke længere oprensning af grøfter, hvilket også bidrager til at mindske afstrømningshastigheden.

Natur og Miljø har fokus på at medvirke til at genskabe den våde natur, hvor der er lodsejeropbakning, hvilket blandt andet sker gennem biodiversitetspuljen. Samtidig arbejdes der med at gennemføre de indsatser, der er udpeget i statens vandområdeplaner, som har til formål hhv. at fjerne spærringer i de bornholmske vandløb og genåbne rørlagte strækninger. Gennemførelse af disse indsatser bidrager også til at forbedre den økologiske kvalitet i vandløbene ved at skabe bedre fysiske forhold og øge vandets opholdstid. Natur og Miljø vurderer, at der fortsat skal arbejdes for at forbedre forholdene i de bornholmske vandløb til gavn for både ørreder, andre vandløbsdyr og planter ved bl.a. at fjerne spærringer, genåbne rørlagte strækninger og genskabe vådområder.

Natur og Miljø's anbefaling

Natur og Miljø anbefaler, at Vandpleje Bornholms ansøgning om midler til forprojekt vedr. sommerudtørring ikke imødekommes da,

- de bornholmske vandløb naturligt har en stor variation i vandføringen med periodevis sommerudtørring,
- de bornholmske vandløb i hovedtræk har en god økologisk kvalitet med gode forhold for ørreder,
- den bornholmske ørredbestand er sund og livskraftig og på trods af store år-til-år svingninger har en meget stabil bestandsstørrelse set over længere tid,
- den bornholmske ørredstamme er tilpasset de varierende vandmængder i vandløbene.

Økonomiske konsekvenser

Biodiversitetspuljen er for 2019 disponeret som følger:

Budget 2019 inkl. Overført	707.000
Forbrug pr. 22/5 2019	163.000
Rest	544.000

Administration	45.000
Stenløsevej	60.000
Flisebækken	90.000
Oprensning af damme	349.000
	544.000

Imødekommes ansøgningen vil der blive disponeret 98.200 kr. mindre til oprensning af damme hvilket vil resultere i følgende disponering af biodiversitetspuljen:

Budget 2019 inkl. Overført	707.000
Forbrug pr. 22/5 2019	163.000
Rest	544.000

Administration	45.000
Stenløsevej	60.000
Flisebækken	90.000
Udtørring af vandløb	98.200
Oprensning af damme	250.800
	544.000

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 13: Orientering om indkøb der relaterer sig til madproduktion og servering

Åbent punkt

13 Orientering om indkøb der relaterer sig til madproduktion og servering

88.00.00P05-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	13	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget har bedt om en orientering om de indkøb der relaterer sig til madproduktion og servering under udvalgets område.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget har bedt om en orientering om de indkøb der relaterer sig til madproduktion og servering under udvalgets område.

Der findes to indgåede aftaler, der er centrale i DeViKa's madproduktion og serveringer med et samlet forbrug på 3,8 mio. kr. i 2018. Det drejer sig om:

- Levering af fødevarer, hvor leverandøren er BC Catering, med et samlet indkøb på 3,6 mio. kr. i 2018
- Levering af forbrugsartikler, hvor leverandøren er Abena, med et samlet indkøb på 0,3 mio. kr. i 2018.

Levering af fødevarer

Bornholms Regionskommune har indgået en aftale med BC-catering om levering af fødevarer til kommunens storkøkkener. I aftalen er der stillet krav til leverandøren om, at medvirke til at sikre miljøet gennem fx at motoren i et holdende køretøj ikke må være i gang mere end 1 minut, at køretøjerne minimum skal være EURO 5/EURO 4 med godkendt partikelfilter samt at leveringer samles, og sker én gang om ugen. Leverandøren har desuden på eget initiativ lejet sig ind på Rønne havn med et lille lager, for at lette transporten. Dertil kommer et stærkt samarbejde med lokale fødevarerproducenter og Bornholms Landbrug. Bornholmske fødevarer som bla. Ø-grønt og Lehmsgård Rapsolie findes pt. i sortiment.

Kommunen har, jf. politisk ønske om at 60 pct. af det samlede fødevarerindkøb skal være økologisk, krævet at der altid findes minimum 2.000 økologiske varer i sortimentet.

Ift. det økologiske, så ligger BRK for nuværende på ca. 70% økologisk fødevarerindkøb. Der er pt. to køkkener der har måtte nedjustere deres økologi-sølvmærke til et bronzemærke grundet svingende sæsonvarer, højere priser og specifikke ønsker fra borgerne. Det vurderes at en højere økologiprocent vil være vanskelig at opnå både pga. højere driftsomkostninger og svingende sæsonsortiment ift. indkøbsvolumen.

I forhold til emballeringen er der i kravspecifikationen indskrevet at omfanget af emballagemængden forudsættes begrænset så "overemballage" undgås – og emballagen må ikke indeholde kemikalier, PVC, affaldsstoffer og lignende der er på Miljøstyrelsens liste over uønskede kemiske stoffer. Dertil skal emballagen i videst muligt omfang kunne recirkuleres.

Forbrugsartikler

Aftalen omkring forbrugsartikler med Abena er indgået i SKI¹-regi. I aftalen er der sat en række krav til bl.a. Blomsten- og Svanemærkningen. Konkret lever alle produkter inden for universalrengøringsmidler, tekstilvaskemidler, køkkenruller, jumboruller, papirhåndklæder, papirlommetørklæder og toiletpapir, op til Svanemærkets minimumskriterier. Dette betyder bl.a. at produkterne er 100 pct. fri for mikroplast. For kategorierne kemi, rekvisitter, fødevareremballage, aftørrings- og lejepapir samt engangsservice og borddækning er det også , indenfor aftalen, muligt at købe produkter, der lever op til svanemærkningens kriteriedokumenter, dog til en højere pris end de konventionelle varer.

DEVIKA har på eget initiativ bedt om mere miljøvenlige produkter. Der sker en enorm udvikling i disse produkter ift. bæredygtighed og klimavenlig produktion. Abena har været mere end villige til at imødekomme kommunens tillægsønsker og har igennem aftaler om tillægsprodukter, givet fine priser.

Det vurderes, at der fremadrettet kommer mange flere bæredygtige produkter og større krav til leverandøren ift. bæredygtighed, klimavenligproduktion. I starten af 2020 ventes en ny aftale om forbrugsartikler indgået i SKI-regi.

Det nuværende grønne indkøb vurderes som marginalt stigende og vurderes til at udgøre ca. 50 pct. af det samlede indkøb på forbrugsartikelaf-talen.

Sortimentet i kommunens indkøbsportal (TRICOM) kan administreres sådan at kun bæredygtige produkter kan ses/bestilles. Der ses dog som tidligere nævnt en væsentlig prisforskel mellem de konventionelle varer og varerne produceret af fx nedbrydelige materialer.

Eksempelvis kan nævnes at 500 stk. plantebaserede miljøtallerkner koster 485 kr., mod 167 kr. for samme antal konventionelle paptallerkner. Samme billede ses på servietter, hvor 100 stk. servietter af 100% genbrugspapir koster 22 kr. og 100 servietter af 100% nyfibre koster 5 kr.

Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget godkendte den 20. marts 2019 procesplanen for udarbejdelsen af en grøn udbuds- og indkøbspolitik.

Overordnet set er processen delt i to dele. En indledende del, der analyserer og afdækker hvor meget "grønt" der allerede indgår i de eksisterende udbud og aftaler. Flere af de aftaler kommunen er dækket af, indeholder grønne elementer som fx miljøcertificeringer. I denne del indgår også bygge- og anlægsopgaverne. Den indledende del skal danne basis for det videre arbejde med udarbejdelsen af en grøn udbuds- og indkøbspolitik.

Efter en politisk behandling af analysen med henblik på at lægge spor ind i arbejdet med den grønne udbuds- og indkøbspolitik, igangsættes den anden del - selve udarbejdelsen af et udkast.

¹ Statens og Kommunernes Indkøbsservice

Den grønne udbuds- og indkøbspolitik forventes endelig vedtaget i december 2019.

Tidspunkt	Beskrivelse af aktivitet
20. marts	Møde i ØEPU: Behandling af procesplan for udarbejdelse af grøn indkøbspolitik
april - august	Administrativ proces: Udarbejdelse af analyse indeholdende afdækning af grønne elementer i de eksisterende aftaler og udbud omkring varekøb og tjenesteydelser samt erfaringerne hermed. I analysen vil også indgå bygge- og anlægsarbejder.
11. september	Møde i ØEPU: Præsentation af analysen samt drøftelse af evt. spor/fokuspunkter for arbejdet med den grønne udbuds- og indkøbspolitik
september - november	Administrativ proces: Udarbejdelse af oplæg til grøn udbuds- og indkøbspolitik. Med baggrund i de evt. politiske fokuspunkter og sammenhængen til kommunens visioner og mål, herunder ikke mindst BGI, udarbejdes udkast til en grøn udbuds- og indkøbspolitik Relevante centre inddrages i udarbejdelsen.
11. december	Møde i ØEPU: Behandling af grøn udbuds- og indkøbspolitik
19. december	Møde KB: Vedtagelse af grøn udbuds- og indkøbspolitik

Afslutningsvis skal det nævnes at Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019, i forbindelse med fagudvalgenes kommentering af handleplanen for Bright Green Island, foreslog følgende mål: *I BRK arbejder vi for at anvende emballage og service med den lavest mulige miljømæssige påvirkning, hvilket i videst muligt omfang indarbejdes i BRKs grønne indkøbspolitik.*

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 14: Miljørapport og tidsplan for museumskompleks i Rø

Bilag

Afgrænsningsrapport

Tidsplan model 1

Tidsplan model 2

Plans notat om miljørapport

Miljøvurdering af 5. maj 2017

Meddelelse fra bygherre

Landskabsanalyse af 14. november 2017

Bygherres kommentar til sagsfremstillingen

Åbent punkt

14 Miljørapport og tidsplan for museumskompleks i Rø

01.02.00P16-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	14	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den oprindelige tidsplan for planlægningen for udvidelse af museumskomplekset ved Rø viste, at planlægningen ville være afsluttet ultimo november 2018. Desværre viser det sig nu, at tidsplanen ikke kan overholdes på grund af udfordringer med udarbejdelsen af miljørapporten, som skal følge planforslagene. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af Natur- og Miljøudvalgets, Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets samt Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets indstilling beslutte, hvordan arbejdet skal fortsætte. I beslutningen indgår både et tidsmæssigt aspekt, et økonomisk aspekt og et kvalitetsmæssigt aspekt.

Indstilling og beslutning

Formanden for Natur- og Miljøudvalget indstiller

- a) model 1 til det videre arbejde med miljørapport og planlægning for museumskomplekset ved Rø
- b) at Natur- og Miljøudvalget behandler og beslutter miljørapport samt sammenfattende redegørelse ved et ekstra udvalgsmøde for at fremme processen.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

- a) Indstilling anbefales.
- b) Indstilling anbefales.

Kommunaldirektøren indstiller

til Natur- og Miljøudvalget at

- a) indstille model 1 til det videre arbejde med miljørapport og planlægning for museumskomplekset ved Rø
- b) godkende, at Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget får mandatet til at behandle og indstille miljørapport og sammenfattende redegørelse i denne sag

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

- a) Indstilling anbefales.
- b) Indstilling kan ikke anbefales.

til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget at

- c) der afsættes 485.000 kr. til udarbejdelse af miljørapport under Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat, driftsbevilling 62 Administration og It, idet udgiften finansieres af det i budget 2019 afsatte rådighedsbeløb på 6.019.000 kr. til tilskud til Bornholms Museumsforening,
- d) et eventuelt mindreforbrug i f. m. udarbejdelse af rapporten tilbageføres til anlægsprojektet

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. juni 2019:

Sagsfremstilling

Lokalplansforslag og forslag til kommuneplantillæg for museumsudvidelsen i Rø har været under udarbejdelse længe og nærmer sig den endelige udformning. Sideløbende er planforslagene blevet screenet for miljøpåvirkninger, og der er udarbejdet et afgrænsningsnotat, som skal danne grundlag for en miljørapport. En miljørapport har til formål at belyse planforslagene med de både positive og negative påvirkninger på miljøet, som en realisering af planerne vil medføre. Miljørapporten skal sikre, at der foreligger et oplyst grundlag om miljøkonsekvenserne for politikere og offentlighed, når den offentlige høring om planforslagene besluttet, og når den gennemføres. Lov om miljøvurdering af planer og programmer anvender et bredt miljøbegreb, som er beskrevet i lovens bilag 4, her i uddrag: *"den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser samt arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer"*

I denne sag er det et komplekst areal, som vi planlægger i. Derfor er det vigtigt, at miljørapporten udarbejdes på en fyldestgørende måde. Indholdet i miljørapporten kan netop påklages i forhold til, om den belyser påvirkningen af kystlandskabet eller andre forhold godt nok. Det vil være uheldigt, at sagen falder i planklagenævnet på grund af en mangelfuld miljørapport. Læs flere detaljer i bilaget "Notat vedr. miljørapport".

Tidsplan

I den første tidsplan, som vi har arbejdet efter hidtil, blev det forudsat, at det ville tage to måneder at udarbejde miljørapporten. Det har vist sig ikke at være nok. For det første, fordi forvaltningen ikke selv kan løfte opgaven ressource- og kompetencemæssigt, for det andet, fordi museumsfonden ikke ønskede at påtage sig opgaven, og for det tredje, fordi de eksterne rådgivere, som vi har bedt om et tilbud på arbejdet, har meget travlt. Det betyder, at rådgiverne har brugt lang tid på at udarbejde et tilbud og dernæst, at deres besked er, at de skal bruge mere tid på at udarbejde miljørapporten. Derfor har de givet deres bud på, hvornår de tidligst kan have miljørapporten udarbejdet.

To modeller

Der er to forskellige modeller for, hvordan vi kan arbejde videre med miljørapporten:

1) Bornholms Regionskommune (BRK) får udarbejdet miljørapporten med det indhold, som sikrer en så bred belysning af planforslagene som muligt. Se konsekvenser for tidsplanen herunder.

2) En tilrettet udgave af den miljøvurdering og landskabsanalyse, som er udarbejdet af bygherre i 2017 anvendes som miljørapport. Forvaltningen kan ikke stå inde for indholdet, men kan på den anden side ikke forudsige om det vil blive påklaget eller hvordan planklagenævnet vil afgøre en evt. klagesag. Se konsekvenser for tidsplanen herunder.

Af de to modeller anbefaler administrationen model nr. 1, da det vil være den sikreste måde i forhold til at overholde loven og stå bedst muligt i en evt. klagesag ved Planklagenævnet.

Revideret tidsplan

Valget af model har indflydelse på tidsplanen, hvor model 2 forventes at kunne gennemføres på lidt kortere tid.

Ifølge kompetenceplanen 2018 skal Natur- og Miljøudvalget indstille miljørapport og sammenfattende redegørelse. Da Natur- og Miljøudvalgets møder ligger meget forskudt i forhold til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets betyder det en forlængelse af tidsplanen med ca. 2 måneder særligt i model 1. Der tages forbehold for, at mødeplanen for 2020 endnu ikke er kendt.

For at fremme sagen mest muligt tidsmæssigt foreslår administrationen, at Natur- og Miljøudvalget giver kompetencen vedrørende miljørapporten og den sammenfattende redegørelse til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i denne sag.

De anslåede sluttidspunkter for de to modeller hhv. med/uden behandling i NMU:

Tidsplan model 1 med behandling i Natur- og Miljøudvalget: april 2020

Tidsplan model 1 uden behandling i Natur- og Miljøudvalget: februar/marts 2020

Tidsplan model 2 med behandling i Natur- og Miljøudvalget: februar 2020

Tidsplan model 2 uden behandling i Natur- og Miljøudvalget: januar/februar 2020

Økonomiske konsekvenser

Model 1 omfatter, at kommunen får udarbejdet miljørapporten med det indhold, som sikrer en så bred belysning af planforslagene som muligt. Det forventes, at udarbejdelsen af miljørapporten vil koste op mod 485.000 kr. ekskl. moms.

På vegne af Bornholms Museumsforenings bestyrelse, Bornholms Museumsfond og museernes ledelse meddeler Bornholms Kunstmuseum, at de ikke kan anbefale, at der anvendes midler fra projektets samlede kommunale bevilling til udarbejdelse af miljørapporten. Kunstmuseet anfører samtidigt, at såfremt kommunen vælger denne model, vil parterne anbefale, at der indhentes flere tilbud. Meddelelse af 24. maj fra Bornholms Kunstmuseum er bilagt.

Kommunen kan efter loven ikke pålægge bygherre at finansiere miljørapporten. Praksis er imidlertid ofte, at en bygherre selv betaler for udarbejdelsen for derved at fremme sit projekt tidsmæssigt.

Administrationen har indhentet to tilbud på arbejdet, hvoraf den ene tilbud er på 120.000 kr. ekskl. moms, og det andet er på 482.100 kr. ekskl. moms. Tilbuddene er således væsentlig forskellige hvad angår pris, men også indhold, og det vil kræve en dybere gennemgang for afgøre hvilket af de to tilbud, som skal accepteres.

Administrationen foreslår i den aktuelle situation, at udgiften til udarbejdelse af miljørapporten finansieres af de allerede afsatte kommunale midler til støtte af museumsbyggeriet, idet der afsættes 485.000 kr. til formålet under Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat, driftsbevilling 62 Administration og It. Dog således at et eventuelt mindreforbrug i f. m. udarbejdelse af rapporten tilbageføres til anlægsprojektet.

Afsatte anlægsmidler

Der blev oprindeligt afsat 16,6 mio. kr. til tilskud til museumsbyggeriet. Det samlede forbrug udgør pt. 0,6 mio. kr., hvorefter det resterende rådighedsbeløb/budget udgør 16 mio. kr.

De afsatte 16 mio. kr. fordeler sig som følger: 6 mio. kr. i 2019 og 10 mio. kr. i 2020.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. april 2017 en anlægsbevilling på 700.000 kr. til landskabsanalyse, miljøvurdering og rådgivning.

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. april 2019 har tilskudsmodtager meddelt, at der forventes et behov for at få udbetalt et tilskud på 2 mio. kr. til projektering i 2019 svarende til 1,66 mio. kr. netto (efter momsaflyftning). Dette resulterer i et forventet restbudget i 2019 på 4,36 mio. kr., som vil skulle overføres til næste år.

Der vil skulle overføres 485.000 kr. mindre til næste år, hvis udgiften til miljørapporten bliver finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 på 6.019.000 kr. Det resterende rådighedsbeløb vil herefter udgøre 5.534.000 kr. Med et forventet forbrug på 1.660.000 kr., vil der skulle overføres 3.874.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm

Bilag

Parkeringsanalyse og anbefaling - Viatrafik

Åbent punkt

15 Trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm

05.01.02P20-0034

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-06-2019	15	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Der er i marts måned 2019 foretaget en analyse af parkeringssituationen på lokalvejene i området ved det nye Campus Bornholm. I analysen er modtaget ca. 160 besvarelser fra beboere i området. Analysen viser at der er udfordringer med øget parkering i området efter åbning af Campus Bornholm. Hertil bemærker flere, at der bliver kørt for hurtigt i området.

Konsulentfirmaet har bistået med analysen og har efterfølgende udarbejdet en rapport, som beskriver forslag til foranstaltninger med henblik på at nedbringe de oplevede gener.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der etableres en zone i området ved Campus Bornholm der omfatter parkeringsforbud i tidsrummet 09:30 – 14:00 på hverdage samt en hastighedsbegrænsning på 40 km/t
- der foretages en øget parkeringskontrol i zonen

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Der er i marts måned 2019 foretaget en analyse af parkeringssituationen på lokalvejene i området ved det nye Campus Bornholm. I analysen er modtaget ca. 160 besvarelse fra beboere i området.

Analysen viser at der er udfordringer med øget parkering i området efter åbning af Campus Bornholm. Blandt andet benyttes Åvej, Smallesund, Malmøvej, Kalmarvej m.fl. til parkering i forbindelse med ærinder på Campus Bornholm.

De oplevede udfordringer på vejnettet rundt om Campus Bornholm er primært:

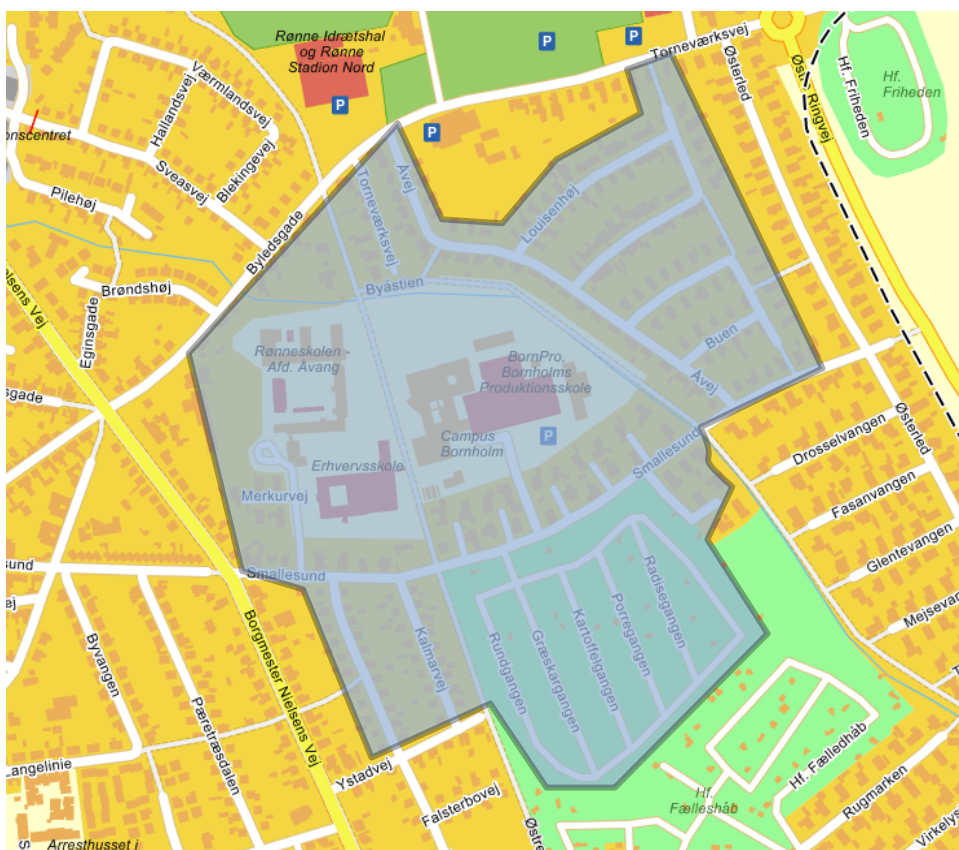
- Øget trafik / besvær med at komme frem
- Besvær med at komme ind/ud ad egen indkørsel (10 meter-reglen overholdes ikke)
- Øget utryghed i trafikken (f.eks. for cyklister og gående pga. de parkerede biler)
- Øget trafikstøj

Yderligere bemærker flere respondenter i analysen at der bliver kørt med høje hastigheder på Åvej og Smallesund.

Konsulentfirmaet Viatrafik har bistået med analysen og har efterfølgende udarbejdet en rapport, som beskriver forslag til forskellige foranstaltninger som kan iværksættes for at imødegå de oplevede gener i området. Forslagene er delt op i en fase 1 og i en fase 2. Rapporten er vedhæftet som bilag.

Forslag til foranstaltninger – fase 1:

- at der etableres en zone i området rundt om Campus, der omfatter:
 - Parkeringsforbud i tidsrummet kl. 9.30 – 14.00 på hverdage
 - Hastighedsbegrænsning på 40 km/t – udvides fra dele af Østerled og Smallesund til at omfatte et større område, for at øge tryghed for beboere og lette trafikanter til og fra Campus og Åvangsskolen. En lokal hastighedsbegrænsning i området på 40 km/t vil udover tryghed reducere støjgener i området.

Geografisk forslag til zone

Hertil bemærker konsulentfirmaet, at det kan overvejes at indføre en P-licensordning gældende i zonen. Med P-licens er det muligt, at beboere og erhvervsdrivende kan fritages for f.eks. tidsrestriktioner, jf. bekendtgørelse om parkering på offentlige veje. Med en p-licens kan der parkeres uden tidsbegrænsning langs kantsten inden for zonen. En ulempe ved en licensordning er at den kræver ressourcer at administrere.

Forslag til foranstaltninger – fase 2:

- Udarbejdelse af en mobilitetsplan for Campus Bornholm med henblik på at opnå færre bilister
- Etablering af flere parkeringspladser
- Øget parkeringskontrol

Administrationen vurderer, at der stadig i store træk er kapacitet i området til den nødvendige parkering efter en eventuel indførelse af parkeringszonen. Dog anbefales det, at parkeringssituationen i en periode observeres og at der umiddelbart ved indførelse af parkeringszonen iværksættes en øget parkeringskontrol.

Giver observationerne anledning til behov for drøftelse af yderligere tiltag, bør udarbejdelse af en mobilitetsplan for Campus Bornholm samt eventuelt etablering af flere parkeringspladser i området implementeres. Såvel udarbejdelse af en mobilitetsplan samt etablering af flere parkeringspladser vil i givet fald skulle forestås af Campus Bornholm.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til opsætning af zonetavler m.v. afholdes indenfor det afsatte budget.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

16 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-06-2019

Åbent punkt

16

Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Ingen sager videresendes.

Punkt 17: Gensidig orientering

Åbent punkt

17 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-06-2019

Åbent punkt

17

Lukket punkt

Til orientering:

- BAT - indkøb af busser.
- Kyststien Soso bugt.

Natur- og Miljøudvalget den 4. juni 2019:

Orientering modtaget.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket